

UDC 598.2:502.172(477.63)

THE STATUS OF BIRDS LISTED IN THE RED DATA BOOK OF UKRAINE IN THE «DNIPROVSKO-ORILSKY» NATURE RESERVE

Пonomarenko O.L.

28 species of birds listed in the Red Book of Ukraine have been observed within the territory of the nature reserve «Dniprovsko-Orilsky» since its establishment 32 years ago. Some bird species apparently have become rarer within this period (Oystercatcher, Little Tern, Red-necked Grebe). Other species became more abundant e.g. White-tailed Eagle, Ferruginous Duck. The status of a bulk of protected species has not changed considerably over the same period.

Key words: «Dniprovsko-Orilsky» nature reserve, avifauna, The Red Data Book of Ukraine.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10637058>

УДК 598.241.2(477.87)

ПЕРШЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ЗИМІВЛЕЮ ЖУРАВЛЯ СІРОГО *GRUS GRUS* НА ТЕРИТОРІЇ ЗАКАРПАТСЬКОЇ РІВНИНИ

© Потіш Л.А.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород

e-mail: lpotish@gmail.com_

Potish L.A. https://orcid.org/0000-0002-4173-8242_

Журавель сірий *Grus grus* у фауні Закарпаття – пролітний вид із чітко вираженою масовою осінньою міграцією та менш помітною весняною. На тлі постійно зростаючої кількості особин на зимівлі в сусідніх Словаччині та Угорщині, за останні три десятиліття, поява цього виду на зимівлі очікувана. Сприяли цьому, на наш погляд, відсутність полювання на польову дичину за останніх два роки та значна зміна господарювання в рівнинній частині Закарпатської області.

Перші відомості про появу сірого журавля в кінці січня-лютому 2021 р. стосувалися окремих особин, які очевидно були залишками мігруючих че-

Фото. Околиці с. Холмок (Ужгородський р-н). Березень 2023 р.

рез регіон зграй. Проте восени 2022 р., після масового перельоту, який тривав з вересня до листопада, почали надходити повідомлення про зграйки (10–40 особин) з різних частин Закарпатської рівнини.

Станом на грудень 2022 р. чітко окреслилася територія постійного перебування сірого журавля в нижній течії р. Латориця, частково річок Тиса та Боржава. Спостереження вказували на можливість зимівлі виду. Птахи відпочивали на полях зібраної кукурудзи, іноді перелітаючи на невеликій відстані. Особливу активність спостерігали у вечірній та ранковий часи, коли зграї по 15–50 особин перелітали з одного поля на інше. В другій декаді грудня 2022 р. чисельність журавля сірого була настільки великою, що привертала увагу населення. Птахи не боялися відпочивати поблизу населених пунктів, автомагістралей з інтенсивним рухом транспорту. Трималися відкритих добре проглядних полів, де була зібрана кукурудза, уникаючи озимих. Таким чином, вздовж передгір'їв південних схилів Українських Карпат сформувалася територія зимівлі журавля сірого, яка тривала до кінця березня 2023 р. (фото). За нашими підрахунками на вказаній території зимувало до двох тисяч особин. З першої декади березня чисельність почала зменшуватися, а ночами було чути голоси пролітаючих на північ зграй. Пік інтенсивності прольоту – друга, третя декада березня, коли пролітаючих журавлів спостерігали і вдень.

На наш погляд зимівлі сприяло масове розорювання полів, яке відбувається за останніх 5 років, м'які зими з відсутністю мінусових температур

та полювання, а також постійне зростання чисельності зимуючих особин в Словаччині та Угорщині.

UDC 598.241.2(477.87)

FIRST RECORD OF COMMON CRANE *GRUS GRUS* WINTERING ON TRANSCARPATHIAN LOWLAND

Potish L.A.

Data about wintering of the Common crane during winter 2022/2023 was collected on Zakarpatska lowland, west Ukraine. Data about number of birds and location of wintering are given. Suggestion about cause of Common crane wintering are discussing.

Keywords: *Common Crane, wintering, Zakarpatska lowland.*

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10719607>

УДК 598.243 (477.7)

ПРО СТРОКИ ПОЧАТКУ ЯЙЦЕКЛАДКИ ДОВГОНОГОМ *HIMANTOPUS HIMANTOPUS* НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

© ^{1,2}Редінов К.О., ³Панченко П.С.

¹Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», Очаків

²Національний природний парк «Білобережжя Святослава», Очаків

³Азово-Чорноморська орнітологічна робоча група, Одеса

e-mail: brufinus@gmail.com

Redinov K.O. <https://orcid.org/0000-0003-4903-3586>

Panchenko P.S. <https://orcid.org/0000-0003-3602-0831>

Повна версія статті: <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2023.25.2.10>

Опрацьовано власні дані (1990–2022 рр.) та літературні джерела, що охоплюють понад сторічний період. Більшість матеріалу зібрано у Миколаївській та Херсонській областях.

На півдні України довгоноги приступають до кладки яєць у другій половині квітня – червні, включаючи замісні. Найбільш ранні випадки початку